

ИНФОРМАЦИЯ

ЗА ФИТОСАНИТАРНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

към 05.09.2022 г.

През повечето дни от месец август агрометеорологичните условия се определяха от сухо и горещо време, с наднормени температурни стойности в много райони на страната. Задълбочи се дефицита на почвена и въздушна влажност, което доведе до нарушаване на нормалния ход на физиологичните процеси при земеделските култури. Падналите валежи през последната седмица на месеца подобриха съдържанието на влага в почвата.

ПШЕНИЦА И ЕЧЕМИК

Реколтата от житните култури е прибрана в цялата страна.

ПРОЛЕТНИ ОКОПНИ КУЛТУРИ

Фенофази:

Слънчоглед: ВВСН (89-99) „Пълна зрялост: семената от вътрешната третина на питата са тъмни и твърди, външната страна на питата е кафява, прилистниците са окапали, семената съдържат около 85 % сухо вещество“ „Прибран продукт“

Царевица: ВВСН (83-89) „Ранна восьчна зрялост: съдържанието на зърната е меко с около 45 % сухо вещество“ - „Пълна зрялост: зърната са твърди и лъскави, съдържанието на сухо вещество е около 65 %“

Контрол на вредителите:

В площите, заети с късни царевични хибриди продължава вредната дейност на **Царевичния стъблопробивач /*Ostrinia nubilalis*/**, **Памуковата нощенка /*Helicoverpa armigera*/**, **Западния царевичен коренов червей /*Diabrotica virgifera virgifera*/** и **Листните въшки /сем. *Aphididae*/**. Плътноста на неприятелите е различна и варира в отделните области на страната. Запазва се тенденцията на градация в плътността на Памуковата нощенка и на Западния царевичен коренов червей, както и разширяване ареала им на разпространение.

Ливадна пеперуда /*Loxostege sticticalis*/

През месец август в област Добрич се наблюдава масова поява на пеперудите от трето поколение в изключително висока плътност (хиляди пеперуди). Неприятелят е констатиран повсеместно в площи със земеделски култури и в райони, където не е наблюдавано второ поколение; в населени места, в лични дворове, по жилищни сгради, дървета, храсти и тревни площи. На 15.08.2022 г. се констатира излюпване на гъсеници. В резултат на засушаването, липсата на цъфтяща растителност и други фактори са установени само единични яйца и гъсеници в люцерни и цъфтящи слънчогледи от всички възрасти. Масов летеж е установен в област Перник в края на първата десетдневка на

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

месец август на площ от 0,100 хил. ха, но няма установено излюпване. За областта е подаден втори сигнал за пръскане.

Ръжда по слънчогледа /*Puccinia helianthi*/

Слаба до средна степен на нападение се наблюдава в област Перник на 0,300 хил. ха.

ТЮТЮН

Климатичните условия през август не попречиха за извършване на беритба на тютюневата култура.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Фенофаза:

Праскови: ВВСН (87-89-91) „Беритбена зрялост“ - „Консумативна зрялост (плодовете са с типичния си вкус и твърдост)“ - „Растежът на леторастите е приключен; листата са наситено зелени“

Кайсии: ВВСН (91) „Растежът на леторастите е приключен; листата са наситено зелени“

Сливи: ВВСН (87-89) „Беритбена зрялост“ - „Консумативна зрялост (плодовете са с типичния си вкус и твърдост)“

Контрол на вредителите:

Източен плодов червей /*Grapholita(Aspila) molesta*/

Приключи развитието на второ поколение на неприятеля. Масово излюпване и вредна дейност на гъсениците от трето поколение е констатирана в цялата страна. Извършени са едно-две третираня на 1,353 хил. ха. Не са допуснати поражения от икономическо значение.

Прасковен клонков молец /*Anarsia lineatella*/

Отчетена е вредна дейност на гъсениците от трето поколение. Проведените третираня са комбинирани с тези срещу Източен прасковен плодов червей.

Черничева щитоносна въшка /*Pseudaulacspis pentagona*/

През месец август има нанесени повреди от ларвите на трето поколение в района на Благоевград, където е отчетена висока плътност от 63-107 броя на 100 см клонка. Проведено е третиране на 0,058 хил. ха.

Тетранихови акари /*Tetranychus spp.*/

Климатичните условия способстваха размножаване на тетранихови акари при череши в много райони на страната. В област Благоевград е отчетена висока плътност от 18-43 броя на лист при 7-10 % нападнати летораста. В сливовите насаждения в област Благоевград, установената плътност е 5-8 броя подвижни форми на лист. Извършено е третиране на 0,017 хил. ха

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А

☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

Сливов плодов червей /*Laspeyresia funebrana*/=*Grapholita funebrana*/

През месец август продължи вредната дейност на гъсениците от второто поколение на неприятеля, отчетената червивост е 1-5 %. Продължава и постоянен летеж на пеперудите - до 15 броя на уловка на седмица. Общо третираны площи срещу второ поколение на неприятеля са 6,655 хил. ха в областите: Благоевград, Пазарджик и Сливен.

Високите температури и малкото валежи през месец август ограничиха развитието на **Късно кафяво гниене /*Monilinia fructigena*/** и **Брашнеста мана по праскова /*Sphaerotheca pannosa var. Persicae*/**. В нетретираны сливови насаждения се наблюдават 10 % повредени плодове от Късно кафяво гниене.

ЛОЗЯ**Фенофаза:**

ВВСН (79-81) „Повечето от зърната се събират, грозда се затваря“ - „Начало на узряване: зърната започват да развиват характерните за сорта особености“

Контрол на вредителите:**Шарен гроздов молец /*Lobesia botrana*/**

През месец август е установен начало на летеж на пеперудите от трето поколение в област Бургас. Излюпване на гъсениците от трето поколение е установено в областите: Бургас и Пазарджик. В област Сливен е установено начало на какавидиране на трето поколение.

Жълт лозов акар /*Schizotetranychus viticola*/

Установено е масово вредна дейност на ларви в област Благоевград, където е извършено четвърто третиране.

Тетранихови акари /*Tetranychus spp.*/

В област Благоевград се наблюдава вредна дейност на подвижни форми на тетранихови акари. Извършени са три третираны.

Черно гниене /*Guignardia bidwellii*/

В областите: Враца и Монтана са установени симптоми по гроздове.

Брашнеста мана /*Oidium tuckeri*/

Прояви на патогена по зърната има в района на Благоевград. Извършени са третираны в областите: Благоевград, Бургас, Враца, Пазарджик и Стара Загора.

Мана /*Plasmopara viticola*/

Химични третираны са извършени в областите: Благоевград, Бургас, Враца, Кюстендил, Пазарджик и Стара Загора.

Сиво гниене /*Botrytis cinerea*/

Установени са петна по зърната в областите: Благоевград, Кюстендил и Монтана. Предпазни третираны са извършени в областите: Благоевград, Бургас, Варна, Враца, Ловеч, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Силистра и Стара Загора.

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А

☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

КАРТОФИ**Фенофаза:**

ВВСН (71-81) „10% от плодовете от първото плодобразуване достигат пълен размер (главно стъбло)” - „Плодовете от първото плодобразуване са зелени все още, а семената са светло оцветени (главно стъбло)“ **за късни сортове**

ВВСН (91-99) „Начало на пожълтяване листата“ - „Готов продукт за прибиране“ **за средно-ранни сортове**

Контрол на вредителите:**Колорадският бръмбар /*Leptinotarsa decemlineata*/**

Продължава развитието на неприятеля, като плътността му се контролира с редовна химична борба. До момента са третирани 6,330 хил. ха от един до пет пъти.

Зимен сив червей /*Agrotis segetum*/

В област Благоевград (АЕР Гоце Делчев и Разлог) на заложените феромонови уловки (ФУ) е отчетен силен летеж на второ поколение на зимен сив червей - 16 броя пеперуди за седмица, като са третирани 0,025 хил. ха срещу това поколение. Повреди от 0-5 % са констатирани в област Кюстендил.

Картофен молец /*Phthorimaea operculella*/

Слаб летеж на неприятеля е отчетен в София област. В област Благоевград на заложените феромонови уловки се наблюдава силен летеж на трето поколение на неприятеля. В област Кюстендил повредените клубени са 0-6 %. Продължава масовия летеж на картофен миниращ молец в заложените феромонови уловки в област Пазарджик.

Листни въшки /сем. *Aphididae*/

В област Смолян продължава масовото намножаване на листните въшки по всички земеделски култури.

Картофена мана /*Phytophthora infestans*/

От началото на вегетацията до момента са регистрирани шест критични периода от развитието на патогена в област Благоевград. Отчетена е първа степен на нападение по горните листа. При изваждане на картофи в област Благоевград са констатирани петна по единични клубени (до 1 %). Степента на нападение се е запазила ниска в област Пазарджик. В София област е констатирана слаба до средна степен на нападение, като 2 % от извадените клубени са с петна от патогена. Средна до силна е степента на нападение по листата в област Кюстендил.

Кафяви листни петна /*Alternaria solani*/

Отчетена е първа степен на нападение в област Благоевград, където се наблюдават единични петна по върхни листа. Запазва се слабо нападението в областите: Кюстендил, Пазарджик и София област. Общо третирани до момента са 4,480 хил. ха от един до четири пъти.

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А

☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg